

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 3. november 2025

Sak 2025/349 - Oslo Badstuforening - org.nr. 918 303 391 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Oslo Badstuforening (heretter «klager» eller «foreningen») søkte 2. september 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 2 204 521 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte ytterligere informasjon i e-post 18. september 2024. Det ble blant annet bedt om dokumentasjon på gavene foreningen hadde mottatt i 2023, og en oversikt over omfanget av innsatsen til de frivillige i organisasjonen. Klager sendte den etterspurte informasjonen i e-poster 30. september 2024.
- (3) Lotteritilsynet avsto søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at den frivillige innsatsen i foreningen ikke er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det vises til at selv om foreningen har en del gaver og gratis dugnadsarbeid, er dette en liten del av klagers totale virksomhet. Tilsynet vurderer derfor at forholdet mellom ulønnet og lønnet arbeid er for stor til at den frivillige innsatsen kan anses å utgjøre en viktig del av virksomheten.
- (4) Klager påklaget vedtaket 3. januar 2025. Klager anfører at foreningen tilbyr bedre betingelser for bruk av badstuene til medlemmene sammenlignet med de som ikke er medlem. Det vises til at dette er vanlig i lignende organisasjoner. Medlemmene tilbys også å være en del av et fellesskap og får utfyllende informasjon om blant annet frivillig aktiviteter som dugnad og arrangementer. Klager bruker sosiale medier til å vise frem dette fellesskapet for medlemmene, og har en egen nettside for medlemmene der alle dugnader og frivillige aktiviteter har en kalender og påmelding. Det gjennomføres også møter hvert kvartal for medlemmer som vil engasjere seg. Klager påpeker at de frivillige ivaretar oppgaver som foreningen er avhengig av ved driften av organisasjonen. Det anføres at foreningens samlede innsats oppfyller kravene til kompensasjon. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 26. februar 2025 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (7) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (8) Etter forskriften § 5 femte ledd må søkerne kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det fremgår videre av bestemmelsen at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (9) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (10) Oslo Badstuforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023.
- (11) Det følger av forskriften § 5 femte ledd at søkere må kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Vurderingen av uttrykket «viktig del» er skjønnsmessig, der det blant annet er relevant å se på forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid. Som frivillig innsats likestilles gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. For at kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats skal regnes som frivillig innsats må det ikke være for tett knytning til gjenytelser, jf. § 5 femte ledd siste setning.
- (12) Det fremgår av klagers årsregnskap at foreningen hadde driftsinntekter på 48 622 400 kroner i 2023. Driftsinntektene består hovedsakelig av salgsinntekt. Klager har i søknaden oppgitt at foreningen i 2023 hadde 16 005 medlemmer som betalte medlemskontingent, og at kontingenten samlet sett utgjorde 4 800 000 kroner. Dette tilsvarer omtrent 9,9 prosent av de totale driftsinntektene i 2023.
- (13) På vedtakstidspunktet fremgikk det av klagers nettside at et medlemskap kostet 300 kroner. En enkeltbillett for fellesbadstu kostet 165/195 kroner for de som ikke var medlem av foreningen. De som hadde medlemskap kunne kjøpe enkeltbillett for 100/120 kroner, og hadde mulighet til å kjøpe månedskort. Medlemmene fikk også en rabatt på 300 kroner for leie av privat badstue.
- (14) Lotterinemnda vurderer at medlemskontingenten i stor grad er knyttet til gjenytelser, ved at medlemmene oppnår billigere enkeltbilletter for fellesbadstu, rabatter på privat leie av badstu og mulighet til å kjøpe månedskort. Dette gir brukerne av badstuene et stort økonomisk insentiv til å inngå medlemskap. Klager informerer selv på sine hjemmesider at medlemskap fort vil lønne seg dersom brukerne planlegger å bruke badstuene flere ganger. Kontingenten er derfor for tett knyttet til gjenytelser, og kan dermed ikke regnes som frivillig innsats, jf. forskriften § 5 femte ledd siste setning.

- (15) Klager har videre opplyst at 250 frivillige har arbeidet 3 122 timer i 2023. Lotterinemnda legger til grunn at ett årsverk er på 1 750 timer, og at gratis arbeidsinnsats utgjorde omtrent 1,8 årsverk i 2023. Ifølge klagers årsregnskap hadde foreningen i 2023 sysselsatt 31 årsverk og lønnskostnader på 20 857 621 kroner. Den lønnede arbeidsinnsatsen var derfor på omtrent 54 250 timer. Gratis arbeidsinnsats utgjør da omtrent 5,4 prosent av klagers totale virksomhet. Klager mottok også 1 100 000 kroner i gaver i 2023, hvilket utgjorde 2,3 prosent av de totale driftsinntektene.
- (16) Selv om foreningen hadde en del frivillig innsats i 2023, anses omfanget av ulønnet arbeid å være begrenset i forhold til den lønnede virksomheten. Forholdet mellom ulønnet og lønnet arbeid er derfor for stort til at den frivillige innsatsen kan anses å utgjøre en viktig del av virksomheten.
- (17) Lotterinemnda har etter dette kommet til at det ikke er dokumentert at den frivillige innsatsen er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for, jf. forskriften § 5 femte ledd.

Konklusjon

- (18) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur